

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 6CoE/172/2013
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8309202792
Dátum vydania rozhodnutia: 27. 12. 2013
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Peter Straka
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2013:8309202792.1

Uznesenie

Krajský súd v Prešove v exekučnej veci oprávneného POHOTOVOSTĚ, s.r.o., so sídlom v Bratislave, na ul. Pribinovej č. 25, IČO: 35 807 598, zast. Fridrich Paľko, s.r.o., so sídlom v Bratislave, na ul. Grösslingova 4, 811 09 Bratislava, IČO: 35 807 598 proti povinnému Z. E. nar. XX.XX.XXXX, bytom E. XX, K., právne zastúpeného JUDr. Martinom Jačom, advokátom, Komenského 8, Humenné, za účasti vedľajšieho účastníka na strane povinného Združenia na ochranu finančného spotrebiteľa OFS, Petzwalova 12, Nitra, o vymoženie 868,37 Eur, o odvolaní oprávneného proti uzneseniu Okresného súdu Humenné č.k. 21Er/188/2009-57 zo dňa 7.8.2012 a uzneseniu č.k. 21Er/188/2009-98 zo dňa 18.03.2013 jednohlasne takto

rozhodol:

- I. P o t v r d z u j e uznesenie z 7.8.2012 č. k. 21Er 188/2009-57.
- II. P o t v r d z u j e uznesenie z 18.3.2013 č. k. 21Er 188/2009-98.
- III. Návrh na prerušenie konania sa z a m i e t a.
- IV. Návrh na nepripustenie vedľajšieho účastníka do konania z a m i e t a.

odôvodnenie:

Okresný súd Humenné (ďalej len „súd prvého stupňa“) napadnutým uznesením č.k. 21Er/188/2009-57 zo dňa 7.8.2012 vyhlásil exekúciu za neprípustnú a zastavil ju z dôvodu, že rozhodcovská doložka nebola platne uzavretá. Súdnemu exekútorovi JUDr. Rudolfovi Krutému nepriznal náhradu trov exekúcie z dôvodu, že si ich v súdom určenej lehote, ale ani napriek výzve neuplatnil. Uznesením č.k. 21Er/188/2009-98 zo dňa 18.03.2013 súd prvého stupňa zaviazal oprávneného na náhradu trov konania vedľajšiemu účastníkovi na strane povinného vo výške 40,02 Eur, nakoľko povinný mal v konaní plný úspech. Zároveň zamietol návrh na prerušenie konania, pretože súd nedospel k záveru o potrebe preskúmať v predmetnej exekučnej veci nesúlad všeobecne záväzného právneho predpisu s Ústavou SR, alebo medzinárodnou zmluvou, ktorou je Slovenská republika viazaná.

Oprávnený v odvolaní proti uzneseniu zo 7.8.2012 č. k. 21Er/188/2009-57 navrhol uznesenie zrušiť a vec vrátiť súdu na ďalšie konanie. Namietal prekročenie preskúmvacej právomoci exekučného súdu. Mal za to, že dojednaná rozhodcovská doložka je platná, nakoľko účastníkom zmluvy je daná možnosť voľby, či sa obrátia na rozhodcovský súd alebo súd všeobecný. Navrhol konanie prerušiť a predložiť vec Súdnemu dvoru Európskej únie (ďalej len „Súdny dvor“).

Odvolaním oprávnený napadol i uznesenie z 18.03.2013 č. k. 21Er/188/2009-98.

Krajský súd v Prešove (ďalej len „odvolací súd“) preskúmal vec bez nariadenia pojednávania v zmysle ust. § 214 ods. 2 zákona č. 99/1963 Zb. Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „O.s.p.“) a dospel k záveru, že odvolania nie sú dôvodné.

Rozhodujúcou právnou otázkou, ktorú správne súd prvého stupňa aj bez návrhu prioritne riešil, je otázka platnosti rozhodcovskej doložky (porov. uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky vo veci 3Cdo 146/2011, 6Cdo 143/2011, 2Cdo 245/2010, uznesenia Ústavného súdu Slovenskej republiky vo veciach IV. ÚS 55/2011, IV. ÚS 60/2011 a nález Ústavného súdu Českej republiky sp. zn. II. ÚS 2164/10 zo dňa 1.11.2011).

Odvolačný súd nevidí dôvod na odklon od spoločného stanoviska občianskoprávneho a obchodnoprávneho kolégia Krajského súdu v Prešove z 27.9.2010 ani právneho názoru, ktorý by mal byť oprávnenému známy z uznesení odvolacieho súdu sp. zn. 6CoE 73/2012, 6CoE 74/2012, 6CoE 95/2012, 6CoE 16/2012, 6CoE 12/2011, 6CoE 173/2011, 6CoE 1/2012, 6CoE 93/2013, 20CoE 40/2012, 20CoE 70/2012, 20CoE 73/2012, 20CoE 132/2012, 20CoE 200/2012, 20CoE 210/2012, 20CoE 60/2013 (porov. uznesenie Ústavného súdu Slovenskej republiky vo veci I. ÚS 610/2012). Rozhodcovský rozsudok bol založený na rozhodcovskej zmluve. Neprijateľná zmluvná podmienka je neplatná, a teda nevyvoláva právne účinky obdobne ako keď rozhodcovskej zmluvy niet (porov. uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 6Cdo 1/2012, uznesenie Krajského súdu v Prešove vo veci 6CoE 66/2012, 6CoE 256/2012).

Rozhodcovská zmluva uzavretá so spotrebiteľom, ak má byť právom akceptovateľná ako prejav zmluvnej autonómie, musí byť výsledkom slobodnej vôle oboch zmluvných strán. Slobodná vôľa vyžaduje informácie o možnosti voľby medzi viacerými riešeniami a informácie o tom, čo tá ktorá voľba konkrétne znamená (porov. uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky vo veci 6 M Cdo 9/2012). Oprávnený si v tomto smere dôkazné bremeno nesplnil. Kvalifikačným kritériom pre záver, že nejde o individuálne vyjednanú zmluvnú podmienku je stav, ak zmluvné podmienky boli vopred pripravené a nebolo možné meniť ich obsah, čo je daný prípad (čl. 3 Smernice Rady 93/13 EHS o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách).

Záver o neprijateľnosti rozhodcovskej zmluvy odvolací súd vidí tiež v geografickom faktore v zmysle judikatúry. Neprimeraná vzdialenosť od miesta rozhodcovského konania je skutočnosťou, ktorá má odradzujúce účinky pre spotrebiteľa vo vzťahu k uplatňovaniu práva. Už len samotná vzdialenosť cca 400 km na rozhodcovské konanie je odradzujúca. (rozsudok Súdneho dvora EÚ C-240/98 - C-244/98 Océano Grupo Editorial).

Je treba zdôrazniť, že Európska únia vzhľadom na význam ochrany spotrebiteľa a v záujme vyššej kvality života ľudí podporuje v rozhodcovských veciach zbavenie účinku rozhodcovského rozsudku v záujme dosiahnutia ochrany spotrebiteľa pred neprijateľnými podmienkami, a to aj keď spotrebiteľ v rozhodcovskom konaní nenamietal rozhodcovskú doložku s poukazom na tzv. geografickú neprijateľnosť miesta konania (Rozsudok Súdneho dvora EÚ C-240/98 -C-244/98 Océano Grupo Editorial, tiež C-40/08 Asturcom).

V prípade pochybností o tom, či ide o spotrebiteľskú zmluvu (vzťah), má dôkazné bremeno na preukázanie nespotebiteľského charakteru zmluvy dodávateľ (oprávnený) a že existujúce pochybnosti treba odstrániť spôsobom známym pre dôkazné konanie, čo znamená, že aj nespotebiteľský charakter zmluvy musí byť preukázaný bezpečne - spôsobom nevzbudzujúcim odôvodnené pochybnosti. Oprávnený v tomto smere dôkazné bremeno neunesol (porov. tiež uznesenie Krajského súdu v Trnave sp. zn. 10CoE 70/2010).

Judikatúra súdov vrátane európskeho súdu nevyžaduje, aby na každý argument strany (účastníka) bola daná odpoveď v odôvodnení rozhodnutia (porov. rozsudok Georgiadis proti Grécku z 29. mája 1997, sťažnosť č. 21522/93, Zbierka rozsudkov a rozhodnutí 1997-III; rozsudok Higginsová a ďalší proti Francúzsku z 19. februára 1998, sťažnosť č. 20124/92, Zbierka rozsudkov a rozhodnutí 1998-I; uznesenie Ústavného súdu Slovenskej republiky z 23. júna 2004 sp. zn. III. ÚS 209/04). Odvolací súd so zreteľom na neplatnú rozhodcovskú doložku nepovažoval za potrebné zaoberať sa ostatnými odvolacími námietkami.

Odvolačný súd sa stotožnil aj s rozhodnutím súdu prvého stupňa, ktorý nepriznal JUDr. Rudolfovi Krutému náhradu trov exekúcie z dôvodu, že si ich v súdom určenej lehote, ale ani napriek výzve neuplatnil,

a preto uznesenie č.k. 21Er/188/2009-57 zo dňa 7.8.2012 s osvojením si odôvodnenia ako správne potvrdil (§ 219 ods. 1, 2 O.s.p.).

Podľa § 254 O.s.p. na výkon rozhodnutia a na exekučné konanie podľa osobitného zákona sa použijú ustanovenia predchádzajúcich častí, ak nie je v tejto časti uvedené inak. Rozhoduje sa však vždy uznesením.

Podľa § 142 ods. 1 O.s.p., účastníkovi, ktorý mal vo veci plný úspech, súd prizná náhradu trov potrebných na účelné uplatňovanie alebo bránenie práva proti účastníkovi, ktorý vo veci úspech nemal.

K problematike vedľajšieho účastníka v exekučnom konaní zaujal stanovisko Najvyšší súd SR v uznesení zo dňa 10.10.2012 sp. zn. 6 Cdo 207/2011. Podľa tohto rozhodnutia „účinky vzniku vedľajšieho účastníctva môžu nastať len v takom konaní, v ktorom sa môže naplniť jeho zmysel a účel, teda „pomoc v spore“ niektorému z účastníkov. Takýmto konaním môže byť zásadne len sporové konanie V exekučnom konaní je z povahy veci vedľajšie účastníctvo vylúčené. Exekučné konanie nie je totiž konaním sporovým.....“. Totožný záver vyplynul aj zo zovšeobecňujúceho stanoviska Najvyššieho súdu Slovenskej republiky Rc 12/2013.

Odvolací súd sa od uvedeného stanoviska odkláňa predovšetkým s poukazom na právne závery Európskej komisie, v zmysle ktorých nič nebráni súdom Slovenskej republiky pripustiť vstup vedľajšieho účastníka v exekučnom konaní, a to z týchto dôvodov:

V exekučnom konaní vedenom na základe rozhodcovského rozsudku sa posudzujú aj otázky, ktoré majú význam v základnom konaní. Nejde teda len o aspekt vymoženía bez ďalšieho. A práve v upozornení vedľajšieho účastníka treba vidieť jeho význam aj v takomto vykonávacom súdnom konaní.

V tomto smere odvolací súd dáva do pozornosti záver písomných pripomienok k prejudiciálnej otázke položenej Súdnemu dvoru Európskej únie vo veci C-470/12, POHOTOVOST'/ Vašuta:

„Smernica 93/13/EHS sa má vykladať v tom zmysle, že nebráni tomu, aby vnútroštátny súd pripustil vstup združenia na ochranu spotrebiteľov ako vedľajšieho účastníka v exekučnom súdnom konaní.“
Odvolací súd poukazuje na to, že vedľajšia intervencia vo svetle § 93 ods. 2 O.s.p. je ďalším z nástrojov ochrany spotrebiteľa, ktorý síce explicitne odporúčaný v smernici Rady 93/13/EHS nie je, ale nič nebránilo členským štátom nad rámec smernice upraviť mechanizmy, ktoré považuje za efektívne. Takáto možnosť vyplýva z čl. 8 citovanej smernice.

Podľa čl. 8 smernice Rady 93/13/EHS „členské štáty môžu prijať alebo si ponechať najprísnejšie opatrenia kompatibilné so zmluvou v oblasti obsiahnutej touto smernicou s cieľom zabezpečenia maximálneho stupňa ochrany spotrebiteľa.“

Rovnako Európska komisia vo svojich pripomienkach v bode 21 vníma vedľajšiu intervenciu (§ 93 ods. 2 O.s.p.) ako úpravu založenú na čl. 8 cit. smernice Rady 93/13/EHS.

„Smernica 93/13/EHS nestanovuje, že združenia na ochranu spotrebiteľa musia mať právo vstupovať do sporov o individuálnych záujmoch spotrebiteľov ako vedľajší účastníci. Článok 7 ods. 2 uvedenej smernice priznáva takýmto združeniam procesné práva, pokiaľ ide o ochranu kolektívnych záujmov spotrebiteľov. Smernica teda mlčí o prípadnej účasti združení na ochranu spotrebiteľa v individuálnych sporoch. Toto mlčanie sa však v žiadnom prípade nemá chápať ako zákaz takejto účasti: z článku 8 smernice 93/13/EHS jasne vyplýva, že členské štáty môžu zaviesť opatrenia, ktorú sú priaznivejšie pre spotrebiteľov ako tie, ktoré sú stanovené v smernici. Takýmto opatrením môže byť aj pripustenie vedľajšieho účastníctva v exekučnom konaní.“

Prípustnosťou vedľajšieho účastníctva v konaní sa súd zaoberá až po tom, keď účastník namietne neprípustnosť takéhoto postupu. Keďže v odvolacom konaní oprávnený namietal neprípustnosť vedľajšieho účastníka, odvolací súd návrh na neprípustenie vedľajšieho účastníka do konania zamietol (§ 93 ods. 2 O.s.p.).

Z obsahu spisu, ako aj odôvodnenia napadnutého uznesenia odvolací súd zistil, že súd prvého stupňa rozhodol správne, ak v zmysle ust. § 142 ods. 1 O.s.p. zaviazal oprávneného na náhradu trov právneho zastúpenia vedľajšiemu účastníkovi na strane povinného, ktorý mal vo veci plný úspech. Rovnako sa stotožnil aj s výškou priznaných trov právneho zastúpenia v sume 40,02 Eur v zmysle vyhlášky 655/2004 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb.

V tejto súvislosti je neprehliadnuteľná skutočnosť, že exekúcia sa viedla na základe rozhodcovského rozsudku založeného na neprijateľnej rozhodcovskej doložke, ktorá skutočnosť sa musí vždy za každých okolností zohľadniť (porov. uznesenie Súdneho dvora EÚ vo veci C-76/10 POHOTOVOSŤ/Korčkovská, bod 50). Ak vedľajší účastník vstúpil do konania a namietal rozhodcovskú doložku ako neprijateľnú podmienku a v súvislosti s tým mu vznikli trovy, má v zmysle ust. § 142 ods. 1 O.s.p. právo na ich náhradu voči oprávnenému. Predložením nevykonateľného exekučného titulu oprávnený spôsobil vznik trov konania vedľajšiemu účastníkovi, ktoré by neboli vznikli, ak by tu nebolo konanie pred všeobecným súdom.

Na základe uvedeného odvolací súd uznesenie z 18.03.2013 č. k. 21Er/188/2009-98 ako správne potvrdil v zmysle ust. § 219 ods. 1 O.s.p.

Oprávnený podaným odvolaním napadol i výrok o zamietnutí návrhu na prerušenie konania.

Podľa § 202 ods. 2 O.s.p. odvolanie nie je prípustné ani proti uzneseniu v exekučnom konaní podľa osobitného zákona, ak tento osobitný zákon neustanovuje inak, a ani proti uzneseniu v konaní o vymáhanie súdnych pohľadávok podľa osobitného zákona.

Podľa § 202 ods. 3 písm. o/ O.s.p. odvolanie nie je prípustné proti uzneseniu, ktorým sa zamietol návrh na prerušenie konania podľa § 109 ods. 1 písm. c/.

Podľa § 218 ods. 1 písm. c/ O.s.p. odvolací súd odmietne odvolanie, ktoré smeruje proti rozhodnutiu, proti ktorému nie je odvolanie prípustné.

Proti rozhodnutiu exekučného súdu, ktorým súd prvého stupňa zamietol návrh na prerušenie konania podľa § 109 ods. 1 písm. c/ O.s.p., odvolanie prípustné nie je.

Uznesenie z 18.03.2013 č. k. 21Er/188/2009-98 bolo vydané vyšším súdnym úradníkom, preto sa podaním odvolania zrušilo (§ 374 ods. 4 O.s.p.).

Návrh na prerušenie konania a predloženia veci bol podaný v odvolaní, preto o tomto návrhu rozhodoval opätovne odvolací súd.

Podľa ust. § 109 ods. 1 písm. c) O.s.p. súd konanie preruší, ak rozhodol, že požiadava Súdny dvor Európskych spoločenstiev o rozhodnutie o predbežnej otázke podľa medzinárodnej zmluvy.

Na margo návrhu na prejudiciálne konanie, aby Súdny dvor rozhodol o otázke, či ide o neprijateľnú zmluvnú podmienku, odvolací súd poukazuje na judikatúru Súdneho dvora, ktorá nepodporuje právny názor oprávneného, a to napr. rozsudok Súdneho dvora Pannon C- 243/08, rozsudok Súdneho dvora Asturcom C- 40/08, rozsudok Súdneho dvora Freiburger Kommunalbauten C-237/02, rozsudok Súdneho dvora Mostaza Claro C-168/05.

Vnútroštátnemu súdu prislúcha určiť, či zmluvná podmienka spĺňa kritériá požadované na to, aby ju bolo možné kvalifikovať v zmysle článku 3 ods. 1 smernice Rady 93/13/EHS ako nekalú (Rozsudok Súdneho dvora EÚ C-243/08 Pannon).

Za tohto stavu odvolací súd návrh oprávneného na prerušenie konania v zmysle ust. § 109 ods. 2 písm. c) O.s.p. ako nedôvodný zamietol.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu odvolanie nie je prípustné.